

Ἰακώβου

Ἰάκωβος, θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς **1**

ἐν τῇ διασπορᾷ,¹ χαίρειν.

Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε,² ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς³ περιπέσητε⁴ **2**

ποικίλοις,⁵ γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον⁶ ὑμῶν τῆς πίστεως **3**

κατεργάζεται⁷ ὑπομονήν· ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον⁸ ἐχέτω, ἵνα ᾦτε **4**

τέλειοι⁸ καὶ ὁλόκληροι,⁹ ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.¹⁰

Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται¹⁰ σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν **5**

ἀπλῶς,¹¹ καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος,¹² καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰτείτω δὲ ἐν **6**

πίστει, μηδὲν διακρινόμενος·¹³ ὁ γὰρ διακρινόμενος¹³ ἔοικεν¹⁴ κλύδωνι

θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ¹⁵ καὶ ῥιπιζομένῳ.¹⁶ Μὴ γὰρ οἰέσθω¹⁷ ὁ **7**

ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου. Ἄνὴρ δίψυχος,¹⁸ **8**

ἀκατάστατος¹⁹ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

¹ διασπορά, ἄς, ἡ, diaspora, dispersion. ² ἡγέομαι, lead, be chief. ³ πειρασμός, οὐ, ὁ, temptation, trial. ⁴ περιπίπτω, fall in with, strike. ⁵ ποικίλος, varied, manifold. ⁶ δοκίμιον, ου, τό, testing, test. ⁷ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁸ τέλειος, complete, perfect. ⁹ ὁλόκληρος, whole, complete. ¹⁰ λείπω, leave, leave behind. ¹¹ ἀπλῶς, simply, sincerely. ¹² ὀνειδίζω, reproach, revile. ¹³ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁴ εἶκοι, be like, am like. ¹⁵ ἀνεμίζω, am blown with the wind. ¹⁶ ῥιπίζω, toss to and fro. ¹⁷ οἶμαι, think, suppose. ¹⁸ δίψυχος, double-minded, hesitating. ¹⁹ ἀκατάστατος, unstable, restless.

Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινός¹ ἐν τῷ ὕψει² αὐτοῦ· ὁ δὲ πλούσιος³ ἐν 9

τῇ ταπεινώσει⁴ αὐτοῦ· ὅτι ὡς ἄνθος⁵ χόρτου⁶ παρελεύσεται.⁷ Ἀνέτειλεν⁸ 11

γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι,⁹ καὶ ἐξήρανεν¹⁰ τὸν χόρτον,⁶ καὶ τὸ ἄνθος⁵

αὐτοῦ ἐξέπεσεν,¹¹ καὶ ἡ εὐπρέπεια¹² τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο·

οὕτως καὶ ὁ πλούσιος³ ἐν ταῖς πορείαις¹³ αὐτοῦ μαρανθήσεται.¹⁴

Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει¹⁵ πειρασμόν·¹⁶ ὅτι δόκιμος¹⁷ γενόμενος 12

λήψεται τὸν στέφανον¹⁸ τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο¹⁹ ὁ κύριος τοῖς

ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι Ἀπὸ θεοῦ 13

πειράζομαι· ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστος²⁰ ἐστὶν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς

οὐδένα· ἕκαστος δὲ πειράζεται, ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος²¹ 14

καὶ δελεαζόμενος.²² Εἴτα²³ ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα²⁴ τίκτει²⁵ ἁμαρτίαν· 15

ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα²⁶ ἀποκύει²⁷ θάνατον. Μὴ πλανᾶσθε, 16

ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Πᾶσα δόσις²⁸ ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα²⁹ τέλειον³⁰ 17

ἄνωθέν³¹ ἐστὶν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔστι

παραλλαγή,³³ ἢ τροπῆς³⁴ ἀποσκίασμα.³⁵ Βουλευθεὶς ἀπεκύησεν²⁷ ἡμᾶς 18

λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν³⁶ τινὰ τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

¹ ταπεινός, humble, downcast. ² ὕψος, ους, τό, height, heaven. ³ πλούσιος, rich. ⁴ ταπεινώσις, εως, ἡ, humiliation, humble state. ⁵ ἄνθος, ους, τό, flower, bloom. ⁶ χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ⁷ παρέρχομαι, pass by, go by. ⁸ ἀνατέλλω, cause to rise, make to rise. ⁹ καύσων, ωνος, ὁ, burning heat, scorching heat. ¹⁰ ξηραίνω, dry up, parch. ¹¹ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹² εὐπρέπεια, ας, ἡ, beauty, loveliness. ¹³ πορεία, ας, ἡ, journey, way. ¹⁴ μαραίνω, die, wither. ¹⁵ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁶ πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ¹⁷ δόκιμος, tested, approved. ¹⁸ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ¹⁹ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ²⁰ ἀπείραστος, unable to be tempted, untried. ²¹ ἐξέλκω, drag away, entice. ²² δελεάζω, lure, entice. ²³ εἴτα, then, thereafter. ²⁴ συλλαμβάνω, take, conceive. ²⁵ τίκτω, give birth to, bear. ²⁶ ἀποτελέω, bring to completion, finish. ²⁷ ἀποκύω, give birth to, bring forth. ²⁸ δόσις, εως, ἡ, gift, giving. ²⁹ δῶρημα, τος, τό, gift, present. ³⁰ τέλειος, complete, perfect. ³¹ ἄνωθεν, from above, again. ³² ἐνι, there is in, is present. ³³ παραλλαγή, ἡς, ἡ, change, variation. ³⁴ τροπή, ἡς, ἡ, turning, change. ³⁵ ἀποσκίασμα, τος, τό, shadow, faint image or copy. ³⁶ ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ³⁷ κτίσμα, ος, τό, creature, created thing.

Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχύς¹ εἰς τὸ ἀκοῦσαι, 19
 βραδύς² εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδύς² εἰς ὀργήν· ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς 20
 δικαιοσύνην θεοῦ οὐ κατεργάζεται.³ Διὸ ἀποθέμενοι⁴ πᾶσαν ῥυπαρίαν⁵ 21
 καὶ περισσεῖαν⁶ κακίας,⁷ ἐν πραΰτητι⁸ δέξασθε τὸν ἐμφυτον⁹ λόγον, τὸν
 δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ ποιηταί¹⁰ λόγου, καὶ μὴ 22
 μόνον ἀκροαταί,¹¹ παραλογιζόμενοι¹² ἑαυτούς. Ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς¹¹ 23
 λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής,¹⁰ οὗτος ἔοικεν¹³ ἀνδρὶ κατανοοῦντι¹⁴ τὸ
 πρόσωπον τῆς γενέσεως¹⁵ αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ·¹⁶ κατενόησεν¹⁴ γὰρ ἑαυτὸν 24
 καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο¹⁷ ὅποιος¹⁸ ἦν. Ὁ δὲ παρακύψας¹⁹ 25
 εἰς νόμον τέλειον²⁰ τὸν τῆς ἐλευθερίας²¹ καὶ παραμείνας,²² οὗτος οὐκ
 ἀκροατὴς¹¹ ἐπιλησμονῆς²³ γενόμενος ἀλλὰ ποιητής¹⁰ ἔργου, οὗτος
 μακάριος ἐν τῇ ποιήσει²⁴ αὐτοῦ ἔσται. Εἴ τις δοκεῖ θρησκός²⁵ εἶναι ἐν 26
 ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν²⁶ γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀπατῶν²⁷ καρδίαν αὐτοῦ,
 τούτου μάταιος²⁸ ἢ θρησκεία.²⁹ Θρησκεία²⁹ καθαρὰ³⁰ καὶ ἀμίαντος³¹ 27
 παρὰ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι³² ὀρφανούς³³ καὶ χήρας³⁴
 ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον³⁵ ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

¹ ταχύς, quickly, quick. ² βραδύς, slow. ³ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁴ ἀποτίθηναι, put off, lay aside. ⁵ ῥυπαρία, ας, ἡ, filthiness, vulgarity. ⁶ περισσεῖα, ας, ἡ, superfluity, surplus. ⁷ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁸ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁹ ἐμφυτος, implanted, inborn. ¹⁰ ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ¹¹ ἀκροατής, οὐ, ὁ, hearer, hearer of. ¹² παραλογίζομαι, deceive, mislead. ¹³ ἔοικα, be like, am like. ¹⁴ κατανοέω, observe, understand. ¹⁵ γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. ¹⁶ ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ¹⁷ ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ¹⁸ ὅποιος, what sort of, what kind of. ¹⁹ παρακύπτω, stoop to look, look. ²⁰ τέλειος, complete, perfect. ²¹ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ²² παραμένω, remain beside, continue. ²³ ἐπιλησμονή, ἡς, ἡ, forgetfulness. ²⁴ ποίησις, εως, ἡ, making, doing. ²⁵ θρησκός, religious. ²⁶ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ²⁷ ἀπατάω, deceive, lead into error. ²⁸ μάταιος, vain, useless. ²⁹ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ³⁰ καθαρός, clean, pure. ³¹ ἀμίαντος, undefiled, untainted. ³² ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ³³ ὀρφανός, orphan, bereaved. ³⁴ χήρα, ας, ἡ, widow. ³⁵ ἄσπιλος, spotless, unstained.

Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις¹ ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν **2**
 Ἰησοῦ χριστοῦ τῆς δόξης. Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν **2**
 ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος² ἐν ἐσθῇ³ λαμπρᾷ,⁴ εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν
 ῥυπαρᾷ⁵ ἐσθῇ³, καὶ ἐπιβλέψῃτε⁶ ἐπὶ τὸν φοροῦντα⁷ τὴν ἐσθῆτα³ τὴν **3**
 λαμπράν,⁴ καὶ εἴπητε αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ
 εἴπητε, Σὺ στῆθι ἐκεῖ, ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν⁸ μου· καὶ οὐ **4**
 διεκρίθητε⁹ ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ¹⁰ διαλογισμῶν¹¹ πονηρῶν; **5**
 Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο¹² τοὺς
 πτωχοὺς τοῦ κόσμου πλουσίους¹³ ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους¹⁴ τῆς
 βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο¹⁵ τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; Ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε¹⁶ **6**
 τὸν πτωχόν. Οὐχ οἱ πλούσιοι¹³ καταδυναστεύουσιν¹⁷ ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ
 ἔλκουσιν¹⁸ ὑμᾶς εἰς κριτήρια;¹⁹ Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν **7**
 ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; Εἰ μέντοι²⁰ νόμον τελεῖτε²¹ βασιλικόν,²² **8**
 κατὰ τὴν γραφὴν, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον²³ σου ὡς σεαυτόν, καλῶς
 ποιεῖτε· εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε,²⁴ ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι²⁵ **9**
 ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.²⁶ Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, **10**
 πταίσει²⁷ δὲ ἐν ἐνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος.²⁸ Ὁ γὰρ εἰπὼν, Μὴ **11**
 μοιχεύσεις,²⁹ εἶπεν καὶ, Μὴ φονεύσεις·³⁰ εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις,²⁹ φονεύσεις

¹ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ² χρυσοδακτύλιος, with a gold ring. ³ ἐσθῆς, ἡτος, ἡ, clothing. ⁴ λαμπρός, bright, shining. ⁵ ῥυπαρός, filthy, soiled. ⁶ ἐπιβλέπω, look on (with favor), have regard for. ⁷ φορέω, wear, bear. ⁸ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ⁹ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁰ κριτής, ου, ὁ, judge. ¹¹ διαλογισμός, οὔ, ὁ, reasoning, questioning. ¹² ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹³ πλούσιος, rich. ¹⁴ κληρονόμος, ου, ὁ, heir, inheritor. ¹⁵ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ¹⁶ ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ¹⁷ καταδυναστεύω, oppress, overpower. ¹⁸ ἐλκύω, drag, draw. ¹⁹ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ²⁰ μέντοι, yet, however. ²¹ τελέω, finish, fulfill. ²² βασιλικός, royal, connected with a king. ²³ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ²⁴ προσωποληπτέω, show partiality. ²⁵ ἐλέγχω, convict, reprove. ²⁶ παραβάτης, ου, ὁ, transgressor. ²⁷ πταίω, cause to stumble, stumble. ²⁸ ἐνοχος, involved in, liable. ²⁹ μοιχεύω, commit adultery. ³⁰ φονεύω, kill, murder.

δέ, γέγονας παραβάτης¹ νόμου. Οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε, ὥς 12
 διὰ νόμου ἐλευθερίας² μέλλοντες κρίνεσθαι. Ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος³ τῷ 13
 μὴ ποιήσαντι ἔλεος⁴; κατακαυχᾶται⁵ ἔλεον⁴ κρίσεως.

Τί τὸ ὄφελος,⁶ ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; Μὴ 14
 δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ⁷ γυμνοὶ⁸ 15
 ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι⁹ ὧσιν τῆς ἐφημέρου¹⁰ τροφῆς,¹¹ εἴπη δέ τις 16
 αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε¹² καὶ χορτάζεσθε,¹³ μὴ
 δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια¹⁴ τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος;⁶ Οὕτως καὶ ἡ 17
 πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστίν καθ' ἑαυτήν. Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Σὺ 18
 πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω· δείξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων
 σου, κἀγὼ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. Σὺ πιστεύεις ὅτι 19
 ὁ θεὸς εἷς ἐστίν· καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν, καὶ
 φρίσσουν.¹⁵ Θέλεις δὲ γινῶναι, ὦ¹⁶ ἄνθρωπε κενέ,¹⁷ ὅτι ἡ πίστις χωρὶς 20
 τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν; Ἀβραάμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, 21
 ἀνενέγκας¹⁸ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον;¹⁹ Βλέπεις ὅτι ἡ 22
 πίστις συνήργει²⁰ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις
 ἐτελειώθη;²¹ Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, Ἐπίστευσεν δὲ 23
 Ἀβραάμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος θεοῦ

¹ παραβάτης, ου, ὁ, transgressor. ² ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ³ ἀνέλεος, merciless, without mercy. ⁴ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ⁵ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ⁶ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ⁷ ἀδελφὴ, ἡς, ἡ, sister. ⁸ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ⁹ λείπω, leave, leave behind. ¹⁰ ἐφήμερος, daily, for the day. ¹¹ τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ¹² θερμαίνω, warm. ¹³ χορτάζω, eat until full, be filled. ¹⁴ ἐπιτήδειος, necessary. ¹⁵ φρίσσω, shudder. ¹⁶ ὦ, Oh! omega. ¹⁷ κενός, empty, vain. ¹⁸ ἀναφέρω, bring up, offer. ¹⁹ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ²⁰ συνεργέω, work together. ²¹ τελειόω, fill, fulfill.

ἐκλήθη. Ὅρατε τοίνυν¹ ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ 24
πίστεως μόνον. Ὅμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη² οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, 25
ὑποδεξαμένη³ τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἑτέρα ὁδῶ ἐκβαλοῦσα; Ὡσπερ γὰρ τὸ 26
σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν
ἔργων νεκρά ἐστιν.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζον κρίμα⁴ 3
ληψόμεθα. Πολλὰ γὰρ πταίομεν⁵ ἅπαντες. Εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει,⁵ 2
οὗτος τέλειος⁶ ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι⁷ καὶ ὅλον τὸ σῶμα. Ἴδε, 3
τῶν ἵππων⁸ τοὺς χαλινούς⁹ εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι
αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μεταγομεν.¹⁰ Ἰδοῦ, καὶ τὰ πλοῖα, 4
τηλिकाῦτα¹¹ ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν¹² ἀνέμων ἐλαυνόμενα,¹³ μετὰγεται
ὑπὸ ἐλαχίστου¹⁴ πηδαλίου,¹⁵ ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ¹⁶ τοῦ εὐθύνοντος¹⁷
βούληται. Οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστίν, καὶ μεγαλαυχεῖ.¹⁸ 5
Ἰδοῦ, ὀλίγον πῦρ ἡλίκην¹⁹ ὕλην²⁰ ἀνάπτει.²¹ Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὃ 6
κόσμος τῆς ἀδικίας;²² οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται²³ ἐν τοῖς μέλεσιν
ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα²⁴ ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα²⁵ τὸν τροχόν²⁶ τῆς
γενέσεως,²⁷ καὶ φλογιζομένη²⁵ ὑπὸ τῆς γεέννης.²⁸ Πᾶσα γὰρ φύσις²⁹ 7

¹ τοίνυν, accordingly, therefore. ² πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ³ ὑποδέχομαι, welcome, receive. ⁴ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁵ πταίω, cause to stumble, stumble. ⁶ τέλειος, complete, perfect. ⁷ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ⁸ ἵππος, ου, ὁ, horse. ⁹ χαλινός, ου, ὁ, bit, bridle. ¹⁰ μετὰγω, guide, direct. ¹¹ τηλικαῦτος, so great, so large. ¹² σκληρός, hard, rough. ¹³ ἐλαύνω, drive or push, row. ¹⁴ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁵ πηδάλιον, ου, τό, rudder, rudder of a ship. ¹⁶ ὁρμή, ης, ἡ, impulse, inclination. ¹⁷ εὐθύνω, make straight, guide. ¹⁸ μεγαλαυχέω, boast, am arrogant. ¹⁹ ἡλίκος, how great, how small. ²⁰ ὕλη, ης, ἡ, forest, wood. ²¹ ἀνάπτω, kindle, set on fire. ²² ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ²³ καθίστημι, set, constitute. ²⁴ σπιλώω, stain, defile. ²⁵ φλογίζω, set on fire, inflame. ²⁶ τροχός, ου, ὁ, wheel, course. ²⁷ γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. ²⁸ γέεννα, ης, ἡ, gehenna, Gehenna. ²⁹ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature.

θηρίων τε καὶ πετεινῶν,¹ ἐρπετῶν² τε καὶ ἐναλίων,³ δαμάζεται⁴ καὶ
 δεδάμασται⁴ τῇ φύσει⁵ τῇ ἀνθρωπίνῃ·⁶ τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται⁸ 8
 ἀνθρώπων δαμάσαι·⁴ ἀκατάσχετον⁷ κακόν, μεστή⁸ ἰοῦ⁹ θανατηφόρου.¹⁰ 9
 Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα¹¹
 τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν¹² θεοῦ γεγονότας· ἐκ τοῦ αὐτοῦ 10
 στόματος ἐξέρχεται εὐλογία¹³ καὶ κατάρα.¹⁴ Οὐ χρέη,¹⁵ ἀδελφοί μου,
 ταῦτα οὕτως¹⁶ γίνεσθαι. Μήτι¹⁷ ἡ πηγὴ¹⁸ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς¹⁹ βρύει²⁰ τὸ 11
 γλυκὺ²¹ καὶ τὸ πικρὸν;²² Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκὴ²³ ἐλαίας²⁴ 12
 ποιῆσαι, ἢ ἄμπελος²⁵ σύκα;²⁶ Οὕτως οὐδεμία πηγὴ¹⁸ ἄλυκόν²⁷ καὶ γλυκὺ
 ποιῆσαι ὕδωρ.

Τίς σοφὸς²⁸ καὶ ἐπιστήμων²⁹ ἐν ὑμῖν; Δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς³⁰ 13
 τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι³¹ σοφίας. Εἰ δὲ ζῆλον³² πικρὸν²² ἔχετε καὶ 14
 ἐριθείαν³³ ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε³⁴ καὶ ψεύδεσθε³⁵ κατὰ
 τῆς ἀληθείας. Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν³⁶ κατερχομένη,³⁷ ἀλλ' 15
 ἐπίγειος,³⁸ ψυχικὴ,³⁹ δαιμονιώδης.⁴⁰ Ὅπου γὰρ ζῆλος³² καὶ ἐριθεία,³³ ἐκεῖ 16
 ἀκαταστασία⁴¹ καὶ πᾶν φαῦλον⁴² πρᾶγμα.⁴³ Ἡ δὲ ἄνωθεν³⁶ σοφία 17

¹ πετεινόν, ου, τό, bird. ² ἐρπετόν, οὐ, τό, creeping thing, reptile. ³ ἐνάλιος, belonging to the sea. ⁴ δαμάζω, tame, subdue. ⁵ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ⁶ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁷ ἀκατάσχετος, unrestrainable, unruly. ⁸ μεστός, full. ⁹ ἰός, οὐ, ὁ, rust, poison. ¹⁰ θανατηφόρος, death-bringing, deadly. ¹¹ καταράμαι, curse. ¹² ὁμοίωσις, εως, ἡ, likeness, resemblance. ¹³ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹⁴ κατάρα, ας, ἡ, curse, cursing. ¹⁵ χρέη, it is necessary, it ought. ¹⁶ οὕτως, thus, so. ¹⁷ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁸ πηγὴ, ἡς, ἡ, spring, fountain. ¹⁹ ὀπή, ἡς, ἡ, opening, hole. ²⁰ βρύω, pour forth, cause to gush forth. ²¹ γλυκύς, sweet. ²² πικρός, bitter, acrid. ²³ συκὴ, ἡς, ἡ, fig tree. ²⁴ ἐλαία, ας, ἡ, olive tree. ²⁵ ἄμπελος, ου, ἡ, vine. ²⁶ σύκον, ου, τό, fig. ²⁷ ἄλυκός, salty, saltine. ²⁸ σοφός, wise. ²⁹ ἐπιστήμων, expert, skilled. ³⁰ ἀναστροφή, ἡς, ἡ, conduct, behavior. ³¹ πραΰτης, mildness, gentleness. ³² ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ³³ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ³⁴ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ³⁵ ψεύδομαι, lie. ³⁶ ἄνωθεν, from above, again. ³⁷ κατέρχομαι, come down, go down. ³⁸ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ³⁹ ψυχικός, natural, worldly-minded. ⁴⁰ δαιμονιώδης, demonic, devilish. ⁴¹ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ⁴² φαῦλος, worthless, bad. ⁴³ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter.

πρῶτον μὲν ἄγνή¹ ἐστίν, ἔπειτα² εἰρηνική,³ ἐπεικής,⁴ εὐπειθής,⁵ μεστή⁶
 ἐλέους⁷ καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος⁸ καὶ ἀνυπόκριτος.⁹ Καρπὸς δὲ 18
 τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

Πόθεν¹⁰ πόλεμοι¹¹ καὶ μάχαι¹² ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν,¹³ ἐκ τῶν ἡδονῶν¹⁴ 4
 ὑμῶν τῶν στρατευομένων¹⁵ ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; Ἐπιθυμεῖτε,¹⁶ καὶ 2
 οὐκ ἔχετε: φονεύετε¹⁷ καὶ ζηλοῦτε,¹⁸ καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν:¹⁹
 μάχεσθε²⁰ καὶ πολεμεῖτε,²¹ οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς: αἰτεῖτε, 3
 καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι²² κακῶς²³ αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς¹⁴ ὑμῶν
 δαπανήσητε.²⁴ Μοιχοὶ²⁵ καὶ μοιχαλίδες,²⁶ οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία²⁷ τοῦ 4
 κόσμου ἐχθρα²⁸ τοῦ θεοῦ ἐστίν; Ὃς ἂν οὖν βουληθῇ φίλος²⁹ εἶναι τοῦ
 κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται.³⁰ Ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς³¹ ἡ γραφή 5
 λέγει; Πρὸς φθόνον³² ἐπιποθεῖ³³ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκησεν ἐν ἡμῖν. 6
 Μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν: διὸ λέγει, Ὁ θεὸς ὑπερηφάνους³⁴
 ἀντιτάσσεται,³⁵ ταπεινοῖς³⁶ δὲ δίδωσιν χάριν. Ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ: 7
 ἀντίστητε³⁷ δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύζεται³⁸ ἅψ ὑμῶν. Ἐγγίσατε τῷ θεῷ, 8
 καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν: καθαρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσατε³⁹ καρδίας,

¹ ἄγνός, pure, holy. ² ἔπειτα, then, after this. ³ εἰρηνικός, peaceable, peaceful. ⁴ ἐπεικής, yielding, gentle. ⁵ εὐπειθής, compliant, obedient. ⁶ μεστός, full. ⁷ ἔλεος, οὐς, ὁ, pity, mercy. ⁸ ἀδιάκριτος, unwavering, unambiguous. ⁹ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ¹⁰ πόθεν, from where? whence. ¹¹ πόλεμος, οὐς, ὁ, war, battle. ¹² μάχη, ἡς, ἡ, fight, conflict. ¹³ ἐντεῦθεν, hence, on each side. ¹⁴ ἡδονή, ἡς, ἡ, pleasure, lust. ¹⁵ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ¹⁶ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁷ φονεύω, kill, murder. ¹⁸ ζηλώω, be zealous, am jealous. ¹⁹ ἐπιτυγχάνω, obtain, attain. ²⁰ μάχομαι, fight, quarrel. ²¹ πολεμέω, wage war, make war. ²² διότι, because, on this account. ²³ κακῶς, badly, evilly. ²⁴ δαπανᾶω, spend, spend freely. ²⁵ μοιχός, οὐς, ὁ, adulterer. ²⁶ μοιχαλὶς, ἴδος, ἡ, adulteress. ²⁷ φιλία, ας, ἡ, friendship, love. ²⁸ ἐχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ²⁹ φίλος, οὐς, ὁ, loving, friend. ³⁰ καθίστημι, set, constitute. ³¹ κενῶς, no purpose, in vain. ³² φθόνος, οὐς, ὁ, envy, grudge. ³³ ἐπιποθέω, long for, strain after. ³⁴ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ³⁵ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ³⁶ ταπεινός, humble, downcast. ³⁷ ἀντίστημι, resist, oppose. ³⁸ φεύγω, flee, escape. ³⁹ ἀγνίζω, purify, cleanse.

δίψυχοι.¹ Ταλαιπωρήσατε² καὶ πενθήσατε³ καὶ κλαύσατε: ὁ γέλως⁴ 9

ὑμῶν εἰς πένθος⁵ μεταστραφήτω,⁶ καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.⁷ 10

Ταπεινώθητε⁸ ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ ὑψώσει⁹ ὑμᾶς.

Μὴ καταλαλεῖτε¹⁰ ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν¹⁰ ἀδελφοῦ, καὶ 11

κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ¹⁰ νόμου, καὶ κρίνει νόμον: εἰ δὲ

νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητῆς¹¹ νόμου, ἀλλὰ κριτῆς.¹² Εἷς ἐστὶν ὁ 12

νομοθέτης,¹³ ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι: σὺ δὲ τίς εἶ ὃς κρίνεις

τὸν ἕτερον;

Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, Σήμερον καὶ αὔριον¹⁴ πορευσώμεθα εἰς τήνδε¹⁵ τὴν 13

πόλιν, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν¹⁶ ἓνα, καὶ ἐμπορευσώμεθα,¹⁷ καὶ

κερδήσωμεν:¹⁸ οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε¹⁹ τὸ τῆς αὔριον.¹⁴ Ποία γὰρ ἡ ζωὴ 14

ὑμῶν; Ἀτμὶς²⁰ γὰρ ἔσται ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα²¹ δὲ καὶ

ἀφανιζομένη.²² Ἀντὶ²³ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, Ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ 15

ζήσωμεν, καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς 16

ἀλαζονείαις²⁴ ὑμῶν: πᾶσα καύχησις²⁵ τοιαύτη πονηρὰ ἐστίν. Εἰδότες οὖν 17

καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν.

¹ δίψυχος, double-minded, hesitating. ² ταλαιπωρέω, endure hardship, be miserable. ³ πενθέω, mourn, lament. ⁴ γέλως, ωτος, ὁ, laughter. ⁵ πένθος, ους, τό, mourning, sorrow. ⁶ μεταστρέφω, change, turn (about). ⁷ κατήφεια, ας, ἡ, gloominess, dejection. ⁸ ταπεινώω, humble, humiliate. ⁹ ὑψώω, lift up, exalt. ¹⁰ καταλαλέω, speak evil of, slander. ¹¹ ποιητής, οὔ, ὁ, maker, doer. ¹² κριτής, ου, ὁ, judge. ¹³ νομοθέτης, ου, ὁ, lawgiver, legislator. ¹⁴ αὔριον, tomorrow. ¹⁵ ὅδε, this (here), this here. ¹⁶ ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ¹⁷ ἐμπορεύομαι, engage in business. ¹⁸ κερδαίνω, gain, win. ¹⁹ ἐπίσταμαι, understand, know. ²⁰ ἀτμὶς, ἰδος, ἡ, vapor, breath. ²¹ ἔπειτα, then, after this. ²² ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ²³ ἀντὶ, instead of, in place of. ²⁴ ἀλαζονεία, ας, ἡ, pretension, arrogance. ²⁵ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting.

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι,¹ κλαύσατε ὀλολύζοντες² ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις³ **5**

ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις.⁴ Ὁ πλοῦτος⁵ ὑμῶν σέσηπεν,⁶ καὶ τὰ ἱμάτια **2**

ὑμῶν σητόβρωτα⁷ γέγονεν· ὁ χρυσὸς⁸ ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος⁹ κατίωται,¹⁰ **3**

καὶ ὁ ἰὸς¹¹ αὐτῶν εἰς μαρτύριον¹² ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας

ὑμῶν ὡς πῦρ. Ἐθησαυρίσατε¹³ ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. Ἰδοῦ, ὁ μισθὸς¹⁴ **4**

τῶν ἐργατῶν¹⁵ τῶν ἀμησάντων¹⁶ τὰς χώρας¹⁷ ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος¹⁸

ἀφ' ὑμῶν, κράζει· καὶ αἱ βοαὶ¹⁹ τῶν θερισάντων²⁰ εἰς τὰ ὦτα κυρίου

Σαβαώθ²¹ εἰσεληλύθασιν. Ἐτρυφήσατε²² ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε· **5**

ἐθρέψατε²⁴ τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.²⁵ Κατεδικάσατε,²⁶ **6**

ἐφονεύσατε²⁷ τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται²⁸ ὑμῖν.

Μακροθυμήσατε²⁹ οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας³⁰ τοῦ κυρίου. Ἰδοῦ, ὁ **7**

γεωργὸς³¹ ἐκδέχεται³² τὸν τίμιον³³ καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν²⁹ ἐπ'

αὐτόν, ἕως λάβῃ ὑετὸν³⁴ πρώϊμον³⁵ καὶ ὄψιμον.³⁶ Μακροθυμήσατε²⁹ καὶ **8**

ὑμεῖς, στηρίζατε³⁷ τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία³⁰ τοῦ κυρίου

ἤγγικεν. Μὴ στενάζετε³⁸ κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἰδοῦ, **9**

ὁ κριτὴς³⁹ πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. Ὑπόδειγμα⁴⁰ λάβετε, ἀδελφοί μου, **10**

¹ πλούσιος, rich. ² ὀλολύζω, cry out, wail. ³ ταλαιπωρία, ας, ἡ, distress, misery. ⁴ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁵ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁶ σήπω, decay, rot. ⁷ σητόβρωτος, moth-eaten. ⁸ χρυσός, οὔ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁹ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ¹⁰ κατίω, rust. ¹¹ ἰός, οὔ, ὁ, rust, poison. ¹² μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹³ θησαυρίζω, lay up, store up. ¹⁴ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ¹⁵ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹⁶ ἀμάω, harvest, collect. ¹⁷ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹⁸ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ¹⁹ βοή, ἡς, ἡ, outcry, shout. ²⁰ θερίζω, reap, gather. ²¹ σαβαώθ, hosts, armies. ²² τρυφάω, live for pleasure, revel. ²³ σπαταλάω, live extravagantly. ²⁴ τρέφω, make to grow, nourish. ²⁵ σφαγή, ἡς, ἡ, slaughter, sacrifice. ²⁶ καταδικάζω, pass sentence upon, condemn. ²⁷ φονεύω, kill, murder. ²⁸ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ²⁹ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ³⁰ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ³¹ γεωργός, οὔ, ὁ, farmer, worker of the soil. ³² ἐκδέχομαι, await, expect. ³³ τίμιος, precious, honorable. ³⁴ ὑετός, ου, ὁ, rain. ³⁵ πρώϊμος, dawning, early. ³⁶ ὄψιμος, ου, ὁ, late rain, spring rain. ³⁷ στηρίζω, establish, fix firmly. ³⁸ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ³⁹ κριτής, ου, ὁ, judge. ⁴⁰ υπόδειγμα, τος, τό, copy, example.

τῆς κακοπαθείας,¹ καὶ τῆς μακροθυμίας,² τοὺς προφήτας οἱ ἐλάλησαν
τῷ ὀνόματι κυρίου. Ἰδοὺ, μακαρίζομεν³ τοὺς ὑπομένοντας·⁴ τὴν 11
ὑπομονὴν Ἰῶβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος κυρίου ἴδετε, ὅτι
πολύσπλαγχνός⁵ ἐστὶν καὶ οἰκτίρμων.⁶

Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε,⁷ μήτε τὸν οὐρανόν, μήτε τὴν 12
γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον·⁸ ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ ναί, ναί, καὶ τὸ οὐ, οὐ· ἵνα
μὴ εἰς ὑπόκρισιν⁹ πέσητε.

Κακοπαθεῖ¹⁰ τις ἐν ὑμῖν; Προσευχέσθω. Εὐθυμεῖ¹¹ τις; Ψαλλέτω.¹² 13
Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς
ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες¹³ αὐτὸν ἐλαίῳ¹⁴
ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου· καὶ ἡ εὐχὴ¹⁵ τῆς πίστεως σώσει τὸν 15
κάμνοντα,¹⁶ καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· καὶ¹⁷ ἁμαρτίας ἢ πεπονηκώς,
ἀφεθήσεται αὐτῷ. Ἐξομολογεῖσθε¹⁸ ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα,¹⁹ καὶ 16
εὐχεσθε²⁰ ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῇτε.²¹ Πολὺ ἰσχύει²² δέησις²³ δικαίου
ἐνεργουμένη.²⁴ Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθής²⁵ ἡμῖν, καὶ προσευχῇ 17
προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι·²⁶ καὶ οὐκ ἔβρεξεν²⁶ ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς²⁷
τρεῖς καὶ μῆνας²⁸ ἕξ.²⁹ Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν³⁰ 18

¹ κακοπάθεια, ας, ἡ, suffering, affliction. ² μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ³ μακαρίζω, consider blessed, happy. ⁴ ὑπομένω, tarry, endure. ⁵ πολύσπλαγχνος, sympathetic, compassionate. ⁶ οἰκτίρμων, merciful, compassionate. ⁷ ὀμνύω, swear, take an oath. ⁸ ὄρκος, ου, ὁ, oath. ⁹ ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ¹⁰ κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ¹¹ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ¹² ψάλλω, sing, sing praise. ¹³ ἀλείφω, anoint. ¹⁴ ἐλαιον, ου, τό, olive oil. ¹⁵ εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ¹⁶ κάμνω, be weary, ill. ¹⁷ καὶ, and if, even if. ¹⁸ ἐξομολογέω, confess, profess. ¹⁹ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ²⁰ εὐχομαι, pray, wish. ²¹ ἰάομαι, heal. ²² ἰσχύω, be strong, able. ²³ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²⁴ ἐνεργέω, work, effect. ²⁵ ὁμοιοπαθής, with the same nature. ²⁶ βρέχω, send rain, rain. ²⁷ ἐνιαυτός, ου, ὁ, year. ²⁸ μήν, ὁ, month, certainly. ²⁹ ἕξ, six, 6. ³⁰ ὑετός, ου, ὁ, rain.

ἔδωκεν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν¹ τὸν καρπὸν αὐτῆς.

Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις 19

αὐτόν, γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἀμαρτωλὸν ἐκ πλάνης² ὁδοῦ αὐτοῦ 20

σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει³ πλῆθος ἀμαρτιῶν.

¹ βλαστάνω, sprout, produce. ² πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ³ καλύπτω, cover, veil.